

Sgiliau Trawsgwricwlaidd

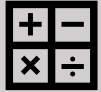
Mae **llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol yn sgiliau mandadol** ar draws pob maes dysgu a phrofiad a bydd angen eu hystyried ym mhob agwedd ar gynllunio'r cwricwlwm. Cyfrifoldeb yr athrawon, ar draws pob maes y cwricwlwm, fydd i ddatblygu a sicrhau cynnydd yn y sgiliau hyn.

Cwricwlwm i Gymru 2022

Pam?

Beth?

Sut?

Sgiliau Trawsgwricwlaidd

‘Mae’r sgiliau trawsgwricwlaidd mandadol, sef **llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol** yn sylfeini ar gyfer pob dysgwr ac maen nhw’n hanfodol i ddysgwyr er mwyn gallu cael mynediad at wybodaeth. Maen nhw’n galluogi dysgwyr i fanteisio ar ehangder cwricwlwm ysgol a'r cyfoeth o gyfleoedd a gynigir ganddo, gan roi iddyn nhw y sgiliau gydol oes i gyflawni’r pedwar diben. Y rhain yw’r sgiliau a’r wybodaeth y gellir eu trosglwyddo i fyd gwaith, gan alluogi dysgwyr i addasu a ffynnu yn y byd sydd ohoni.’

Cwricwlwm i Gymru 2022

Y Pedwar Diben

dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

- gosod safonau uchel iddyn nhw eu hunain ac yn chwilio am heriau ac yn eu mwynhau
- datblygu corff o wybodaeth ac sydd â'r sgiliau sydd eu hangen i gysylltu'r wybodaeth honno a'i chymhwyso mewn gwahanol gyd-destunau
- ymholgar ac yn mwynhau datrys problemau
- gallu cyfathrebu'n effeithiol mewn gwahanol ffurfiau a lleoliadau, drwy'r Gymraeg a'r Saesneg
- gallu egluro'r syniadau a chysyniadau y maen nhw'n dysgu amdany'n nhw
- gallu defnyddio rhif yn effeithiol mewn gwahanol gyd-destunau
- deall sut i ddehongli data a chymhwyso cysyniadau mathemategol
- defnyddio technolegau digidol yn greadigol i rhannu gwybodaeth, dod o hyd iddi a'i dadansoddi
- ymchwilio ac yn gwerthuso eu canfyddiadau'n feirniadol

ac sy'n barod i ddysgu gydol eu bywydau

cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

- cysylltu ac yn cymhwyso eu gwybodaeth a'u sgiliau i greu syniadau a chynnyrch
- meddwl yn greadigol er mwyn ail-lunio a datrys problemau
- adnabod cyfleoedd ac yn manteisio arny'n nhw
- mentro'n bwyllog
- arwain ac yn chwarae rolau gwahanol mewn timau'n effeithiol ac yn gyfrifol
- mynegi syniadau ac emosiynau drwy wahanol gyfryngau
- rhoi o'u hegni a'u sgiliau fel y bydd pobl eraill yn elwa

ac sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith

dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

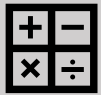
- canfod, yn gwerthuso ac yn defnyddio tystiolaeth wrth ffurfio barn
- trafod materion cyfoes ar sail eu gwybodaeth a'u gwerthoedd
- deall ac yn arfer eu cyfrifoldebau a'u hawliau dynol a democrataidd
- deall ac yn ystyried effaith eu gweithredoedd wrth ddewis a gweithredu
- wybodus am eu diwylliant, eu cymuned, eu cymdeithas a'r byd yn awr ac yn y gorffennol
- parchu anghenion a hawliau pobl eraill, fel aelod o gymdeithas amrywiol
- dangos eu hymrwymiad i sicrhau cynaladwyedd y blaned

ac sy'n barod i fod yn ddinasyddion yng Nghymru a'r byd

unigolion iach, hyderus sydd:

- â gwerthoedd sicr ac sy'n sefydlu eu credoau ysbrydol ac egwyddorol
- yn meithrin eu lles meddyliol ac emosiynol drwy ddatblygu hyder, cadernid ac empathi
- yn cymhwyso gwybodaeth am effaith deiet ac ymarfer corff ar iechyd corfforol a meddyliol yn eu bywyd pob dydd
- yn gwybod sut i ddod o hyd i'r wybodaeth a'r cymorth sydd eu hangen i gadw'n ddiogel ac iach
- yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol
- yn gwneud penderfyniadau pwyllog ynghylch eu ffordd o fyw ac yn rheoli risg
- â'r hyder sydd ei angen i gymryd rhan mewn perfformiadau
- yn ffurfio cydberthnasau cadarnhaol wedi'u seilio ar ymddiriedaeth a pharch at ei gilydd
- yn wynebu heriau ac yn eu goresgyn
- â'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen i ddelio â'u bywyd pob dydd mor annibynnol ag y gallan nhw

ac sy'n barod i fyw bywyd cyflawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Y Pedwar Diben

dysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n:

- gosod safonau uchel iddyn nhw eu hunain ac yn chwilio am heriau ac yn eu mwynhau
- datblygu corff o wybodaeth ac sydd â'r sgiliau sydd eu hangen i gysylltu'r wybodaeth honno a'i chymhwyso mewn gwahanol gyd-destunau
- ymholgar ac yn mwynhau datrys problemau
- gallu cyfathrebu'n effeithiol mewn gwahanol ffurfiau a lleoliadau, drwy'r Gymraeg a'r Saesneg
- gallu egluro'r syniadau a chysyniadau y maen nhw'n dysgu amdany'n nhw
- gallu defnyddio rhif yn effeithiol mewn gwahanol gyd-destunau
- deall sut i ddehongli data a chymhwyso cysyniadau mathemategol
- defnyddio technolegau digidol yn greadigol i rhannu gwybodaeth, dod o hyd iddi a'i dadansoddi
- ymchwilio ac yn gwerthuso eu canfyddiadau'n feirniadol

ac sy'n barod i ddysgu gydol eu bywydau

cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n:

- cysylltu ac yn cymhwyso eu gwybodaeth a'u sgiliau i greu syniadau a chynnyrch
- meddwl yn greadigol er mwyn ail-lunio a datrys problemau
- adnabod cyfleoedd ac yn manteisio arny'n nhw
- mentro'n bwyllog
- arwain ac yn chwarae rolau gwahanol mewn timau'n effeithiol ac yn gyfrifol
- mynegi syniadau ac emosiynau drwy wahanol gyfryngau
- rhoi o'u hegni a'u sgiliau fel y bydd pobl eraill yn elwa

ac sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith

dinasyddion egwyddorol, gwybodus sy'n:

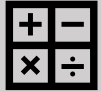
- canfod, yn gwerthuso ac yn defnyddio tystiolaeth wrth ffurfio barn
- trafod materion cyfoes ar sail eu gwybodaeth a'u gwerthoedd
- deall ac yn arfer eu cyfrifoldebau a'u hawliau dynol a democrataidd
- deall ac yn ystyried effaith eu gweithredoedd wrth ddewis a gweithredu
- wybodus am eu diwylliant, eu cymuned, eu cymdeithas a'r byd yn awr ac yn y gorffennol
- parchu anghenion a hawliau pobl eraill, fel aelod o gymdeithas amrywiol
- dangos eu hymrwymiad i sicrhau cynaladwyedd y blaned

ac sy'n barod i fod yn ddinasyddion yng Nghymru a'r byd

unigolion iach, hyderus sydd:

- â gwerthoedd sicr ac sy'n sefydlu eu credoau ysbrydol ac egwyddorol
- yn meithrin eu lles meddyliol ac emosiynol drwy ddatblygu hyder, cadernid ac empathi
- yn cymhwyso gwybodaeth am effaith deiet ac ymarfer corff ar iechyd corfforol a meddyliol yn eu bywyd pob dydd
- yn gwybod sut i ddod o hyd i'r wybodaeth a'r cymorth sydd eu hangen i gadw'n ddiogel ac iach
- yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol
- yn gwneud penderfyniadau pwylllog ynghylch eu ffordd o fyw ac yn rheoli risg
- â'r hyder sydd ei angen i gymryd rhan mewn perfformiadau
- yn ffurfio cydberthnasau cadarnhaol wedi'u seilio ar ymddiriedaeth a pharch at ei gilydd
- yn wynebu heriau ac yn eu goresgyn
- â'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen i ddelio â'u bywyd pob dydd mor annibynnol ag y gallan nhw

ac sy'n barod i fyw bywyd cyflawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Sgiliau Trawsgwricwlaidd

Mater i'w benderfynu arno ar lefel leol yw sut y bydd sgiliau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol yn cael eu datblygu ar draws y cwricwlwm – **a rhaid i hynny weddu hefyd i ddulliau gweithredu'r ysgolion unigol.**

Er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn datblygu lefelau uchel o gymhwysedd yn y sgiliau hyn, ac yn cael digon o gyfleoedd i'w datblygu, eu hymestyn a'u cymhwyso ar draws yr holl feysydd, mae'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol a'r Fframwaith Cymhwysedd Digidol wedi eu mireinio ac yn parhau i fod ar gael fel **canllawiau cefnogol.**

Cwricwlwm i Gymru 2022

Fframweithiau'r Sgiliau Trawsgwricwlaidd

Rhagor o ganllawiau

Fframweithiau'r sgiliau trawsgwricwlaidd

Ar drywydd dysgu

Asesiadau darllen a rhifedd

Cwricwlwm ar gyfer lleoliadau meithrin a rieniwr nas cynhelir

Uywodaeth Cymru Welsh Government ADDYSG CYMRU EDUCATION WALES

English

Hwb®

Dewislen Mewngofnodi Cofrestr

Dysgu ac addysgu i Gymru

Y Cwricwlwm ar gyfer Cymru ac offer a deunyddiau addysgol am ddim.

- Cwricwlwm i Gymru**
- Cwricwlwm Cymru 2008
- Datblygiad profesiynol
- Gwerthuso, gwella ac atebolrwydd
- Adnoddau
- Newyddion
- Digwyddiadau
- Cadw'n ddiogel ar-lein
- Canolfan Cymorth
- Dysgu cyfunol

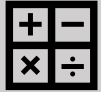
Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd

Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd >

Fformatau eraill

- Fframwaith Llythrennedd**
XLSX 43 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)
- Fframwaith Llythrennedd: Ar Drywydd Dysgu a chamau ABC**
PDF 62 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)
- Fframwaith Llythrennedd: camau cynnydd**
PDF 137 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)
- Fframwaith Rhifedd**
XLSX 59 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)
- Fframwaith Rhifedd: Ar Drywydd Dysgu a chamau ABC**
PDF 60 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)
- Fframwaith Rhifedd: camau cynnydd**
PDF 50 KB
Efallai na fydd y ffeil hon yn hygyrth. [Cale am fformat gwahanol](#)

Fframwaith Cymhwysedd Digidol

Y fframwaith Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

- Adnabod prosesau a chysylltiadau
- Cynrychioli a chyafathrebu
- Adolygu

Defnyddio sgiliau rhif

- Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhif
- Ffracsiynau, degolion, canrannau & chymhareb
- Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig
- Amcangyfrif a gwirio
- Rheoli arian

Defnyddio sgiliau mesur

- Hyd, pwysau/mas, cynhwysedd
- Amser
- Tymheredd
- Arwynebedd a chyfaint
- Ongl a safle

Defnyddio sgiliau data

- Casglu a chofnodi data
- Cyflwyno a dadansoddi data
- Dehongli canlyniadau

Presennol

Datblygu hyfedredd mathemategol

- Dealltwriaeth gysyniadol
- Rhesymu rhesymegol
- Rhuglder
- Cymhwysedd strategol
- Cyfathrebu â symbolau

Mae deall y system rif yn ein helpu i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau

- Y system rif
- Perthnasoedd yn y system rif
- Cyfrifiad
- Llythrennedd ariannol

Mae dysgu am geometreg yn ein helpu i ddeall siapiau, gofod a safle, ac mae dysgu am fesur yn ein helpu i feintioli yn y byd go iawn

- Mesur
- Siâp a gofod
- Safle
- Ongl

Mae dysgu bod ystadegau yn cynrychioli data a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu i wneud casgliadau a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth

- Casglu data
- Cynrychioli data
- Dehongli data

Newydd

Y fframwaith Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

- Adnabod prosesau a chysylltiadau
- Cynrychioli a chyafathrebu
- Adolygu

Defnyddio **sgiliau rhif**

- Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhif
- Ffracsiynau, degolion, canrannau & chymhareb
- Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig
- Amcangyfrif a gwirio
- Rheoli arian

Defnyddio **sgiliau mesur**

- Hyd, pwysau/mas, cynhwysedd
- Amser
- Tymheredd
- Arwynebedd a chyfaint
- Ongl a safle

Defnyddio **sgiliau data**

- Casglu a chofnodi data
- Cyflwyno a dadansoddi data
- Dehongli canlyniadau

Presennol

Datblygu hyfedredd mathemategol

- Dealltwriaeth gysyniadol
- Rhesymu rhesymegol
- Rhuglder
- Cymhwysedd strategol
- Cyfathrebu â symbolau

Mae deall y **system rif** yn ein helpu i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau

- Y system rif
- Perthnasoedd yn y system rif
- Cyfrifiad
- Llythrennedd ariannol

Mae dysgu am **geometreg** yn ein helpu i ddeall siapiau, gofod a safle, ac mae dysgu am **fesur** yn ein helpu i feintioli yn y byd go iawn

- Mesur
- Siâp a gofod
- Safle
- Ongl

Mae dysgu bod **ystadegau** yn cynrychioli **data** a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu i wneud casgliadau a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth

- Casglu data
- Cynrychioli data
- Dehongli data

Newydd

Y fframwaith Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

- Adnabod prosesau a chysylltiadau
- Cynrychioli a chyafathrebu
- Adolygu

Defnyddio sgiliau rhif

- Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhif
- Ffracsiynau, degolion, canrannau & chymhareb
- Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig
- Amcangyfrif a gwirio
- Rheoli arian

Defnyddio sgiliau mesur

- Hyd, pwysau/mas, cynhwysedd
- Amser
- Tymheredd
- Arwynebedd a chyfaint
- Ongl a safle

Defnyddio sgiliau data

- Casglu a chofnodi data
- Cyflwyno a dadansoddi data
- Dehongli canlyniadau

Presennol

Datblygu hyfedredd mathemategol

- Dealltwriaeth gysyniadol
- Rhesymu rhesymegol
- Rhuglder
- Cymhwysedd strategol
- Cyfathrebu â symbolau

Mae **deall** y **system rif** yn ein helpu i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau

- Y system rif
- Perthnasoedd yn y system rif
- Cyfrifiad
- Llythrennedd ariannol

Mae **dysgu** am **geometreg** yn ein helpu i ddeall siapiau, gofod a safle, ac mae **dysgu** am **fesur** yn ein helpu i feintioli yn y byd go iawn

- Mesur
- Siâp a gofod
- Safle
- Ongl

Mae **dysgu** bod **ystadegau** yn cynrychioli **data** a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu i wneud casgliadau a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth

- Casglu data
- Cynrychioli data
- Dehongli data

Newydd

Y fframwaith Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

- Adnabod prosesau a chysylltiadau
- Cynrychioli a chyafathrebu
- Adolygu

Defnyddio sgiliau rhif

- Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhif
- Ffracsiynau, degolion, canrannau & chymhareb
- Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig
- Amcangyfrif a gwirio
- Rheoli arian

Defnyddio sgiliau mesur

- Hyd, pwysau/mas, cynhwysedd
- Amser
- Tymheredd
- Arwynebedd a chyfaint
- Ongl a safle

Defnyddio sgiliau data

- Casglu a chofnodi data
- Cyflwyno a dadansoddi data
- Dehongli canlyniadau

Presennol

Datblygu hyfedredd mathemategol

- Dealltwriaeth gysyniadol
- Rhesymu rhesymegol
- Rhuglder
- Cymhwysedd strategol
- Cyfathrebu â symbolau

Mae **deall** y **system rif** yn ein helpu i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau

- Y system rif
- Perthnasoedd yn y system rif
- Cyfrifiad
- Llythrennedd ariannol

Mae **dysgu** am **geometreg** yn ein helpu i ddeall siapiau, gofod a safle, ac mae **dysgu** am **fesur** yn ein helpu i feintioli yn y byd go iawn

- Mesur
- Siâp a gofod
- Safle
- Ongl

Mae **dysgu** bod **ystadegau** yn cynrychioli **data** a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu i wneud casgliadau a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth

- Casglu data
- Cynrychioli data
- Dehongli data

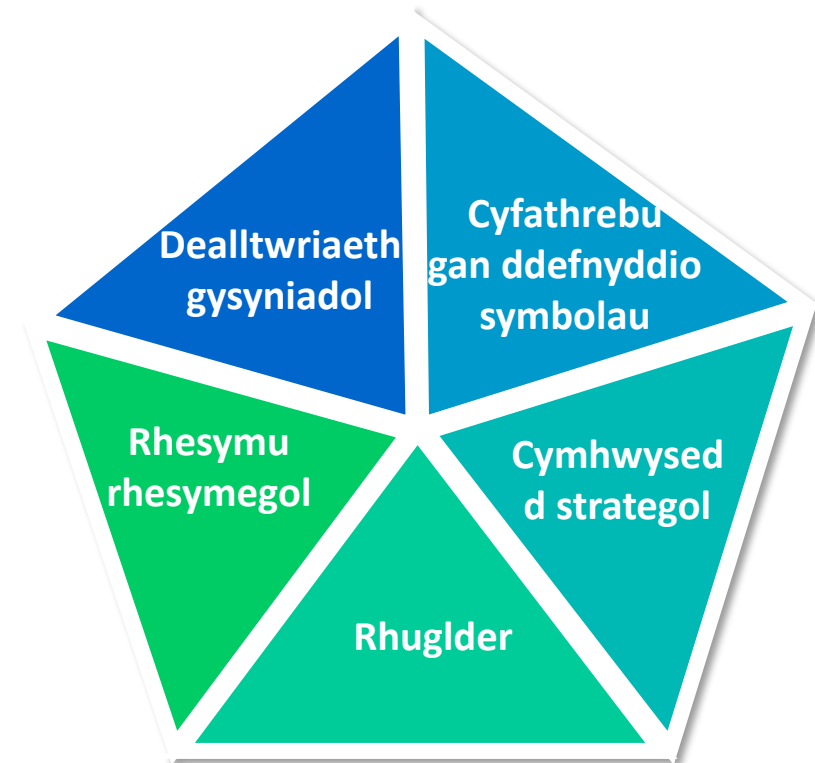
Newydd

Y 5 Hyfedredd Mathemategol

- Dylai dealltwriaeth ddofn mewn Mathemateg a Rhifedd ddatblygu trwy gynllunio ar gyfer pob un o'r pum hyfedredd mathemategol, a'u **cysylltu a'u cymhwyso mewn ystod o gyd-destunau**.
- Mae'r hyfedreddau hyn yn gysylltiedig ac yn rhyngddibynnol ac nid oes ganddynt hierarchaeth.

‘Mae’r hyfedreddau wedi’u defnyddio i ddatblygu’r disgrifiadau dysgu ar gyfer mathemateg ac maent yn ganolog i gynnydd ym mhob cam o ddysgu mathemateg. Mae rhifedd yn ymwneud â chymhwyso a chysylltu’r hyfedreddau hyn mewn ystod o gyd-destunau bywyd go iawn, ar draws y cwricwlwm.’

Cwricwlwm i Gymru 2022

Canllawiau MDaPh CiG

Uywodraeth Cymru
Welsh Government

ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES

English

Hwb®

Dewislen Mewngofnodi Cofrestr

Dysgu ac addysgu i Gymru

Y Cwricwlwm ar gyfer Cymru ac offer a deunyddiau addysgol am ddim.

- Cwricwlwm i Gymru
- Cwricwlwm Cymru 2008
- Datblygiad profesiynol
- Gwerthuso, gwella ac atebolrwydd
- Adnoddau
- Newyddion
- Digwyddiadau
- Cadw'n ddiogel ar-lein
- Canolfan Cymorth
- Dysgu cyfunol

Meysydd dysgu a phrofiad

Y Celfyddydau Mynegiannol

Iechyd a Lles

Y Dyniaethau

Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu

Mathemateg a Rhifedd

Gwyddoniaeth a Thechnoleg

MAES DYSGU A PHROFIAD

Iechyd a Lles

Canllawiau i helpu ysgolion a lleoliadau i ddatblygu eu cwricwlwm eu hunain, gan alluogi dysgwyr i ddatblygu o ran y pedwar diben.

Cynnwys

1. Cyflwyniad
2. Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig
3. Egwyddorion cynnydd

4. Disgrifiadau dysgu
5. Cynllunio eich cwricwlwm

CYNNWYS

Sgiliau trawsgwricwlaidd a sgiliau cyfannol

Ystyriaethau penodol ar gyfer dysgu ac addysgu yn y Maes hwn

Cysylltiadau allweddol gyda Meysydd eraill

Themâu trawsgwricwlaidd

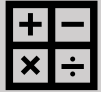

Gwyddoniaeth a Thechnoleg- Rhifedd

'O'r defnydd o ddata ac ystadegau mewn ymholiad a thystiolaeth, geometreg a mesur mewn dylunio a datblygu, hyd at drin data mewn technoleg, **mae dysgu mewn gwyddoniaeth a thechnoleg yn aml yn seiliedig ar gynnydd mewn dealltwriaeth fathemategol, fel y'u mynegir trwy'r pum hyfedredd mathemategol.** Felly mae sawl cysylltiad cwricwlaidd rhwng y ddau Faes yma ac, yn aml, maen nhw'n eithaf manwl. **Gall ysgolion ddymuno ystyried dilyniannu cwricwlwm** yn arbennig wrth ddylunio a chynllunio eu cwricwlwm er mwyn sicrhau bod cyfleoedd mewn gwyddoniaeth a thechnoleg i gyd-destunoli dysgu mathemategol cysyniadol yn cael eu gweithredu'n llawn.'

'Mae sgiliau rhifedd yn bwysig wrth ddyfnhau dealltwriaeth ymarferol dysgwyr o gysyniadau gwyddonol a thechnolegol, gan gynnwys cydnabyddiaeth o sail fathemategol y disgyblaethau sylfaenol. Gall lleoliadau ac ysgolion fod o gymorth i ddysgwyr ddatblygu sgiliau rhifedd effeithiol, gan gynnwys rhai ar gyfer dylunio a mesur, modelu a chyfathrebu syniadau, dadansoddi a rhagfynegi, ac yna ddod i ganlyniad.'

Iechyd a Lles - Rhifedd

'Un o'r cysylltiadau pwysicaf yw'r cysylltiad â Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles ac mae'r enghreifftiau yn cynnwys ymdrin â gallu cyllidol a risg. Ymdrinnir â gallu cyllidol yn y datganiad o'r hyn sy'n bwysig sy'n ymdrin â'r system rif. Mae hyn yn cael ei gadarnhau yn iechyd a lles lle y gallai dysgu archwilio gallu cyllidol trwy risg a dyled bersonol, a'u canlyniadau. **Oherwydd cysylltiadau mor agos anogir yn gryf ddysgu'r ddwy elfen arbennig yma yn gyfochrog.**

Mae Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles hefyd yn darparu i'r dysgwyr yr wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r broses o wneud penderfyniadau, gan gynnwys goblygiadau penderfyniadau ac ystyriaethau risg. Mae rhifedd yn cynnig cyd-destun pwysig ar gyfer archwilio a chefnogi gwneud penderfyniadau'n gadarnhaol, yn arbennig mewn perthynas â phenderfyniadau ariannol.

Ar ben hynny, mae Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles yn cynnig cyfle i archwilio rôl rhifedd wrth brynu a pharatoi bwyd i gefnogi maeth, a'i rôl wrth fesur pellter, pwysau ac amser.'

Celfyddydau Mynegiannol - Rhifedd

‘Dylid rhoi ystyriaeth i gyfrif, dilyniannu ac amser, ac archwilio sut y gellir defnyddio gofod, patrymau, cymesuredd, siâp a safle ar draws y celfyddydau. Gellir hefyd archwilio cymarebau, graddfa, cyfraneddau a ffracsiynau yn y Celfyddydau Mynegiannol, er enghraifft mewn cerddoriaeth.’

‘Mae’r Maes hwn yn cynnig cyfleoedd creadigol i ddatblygu sgiliau rhifedd mewn ystod o gyd-destunau diddorol. Mae dysgwyr yn cyfathrebu gyda symbolau ac yn defnyddio ystod o iaith fathemategol. Maen nhw’n archwilio cysyniadau sy’n perthyn i fyd geometreg a mesuriadau megis maint, siâp, cymesuredd, graddfa, hyd, dimensiwn, pellter, safle, safbwynt ac amser. Maen nhw hefyd yn archwilio cysyniadau sy’n perthyn i rif megis strwythur, patrwm a rhythm, cyfrif, ailadrodd, brawddegau a gallu cyllidol.’

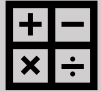
ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu - Rhifedd

‘Gellir defnyddio caneuon a rhigymau i ddysgu rhifedd cynnar ym mhob iaith. Mae dod o hyd i batrymau a’u cymhwyso ar gyfer datrys problemau yn sgil sydd ei hangen ar gyfer cynnydd yn y ddau Faes yma.’

‘Yn y Maes hwn **mae cyfleoedd i ddefnyddio sgiliau llythrennedd a rhifedd gyda’i gilydd**, er enghraifft wrth ddatrys problemau ar ffurf geiriau. Dylai fod cyfleoedd hefyd i archwilio rhifedd mewn gwahanol ieithoedd, a gallai hyn atgyfnerthu dealltwriaeth gysyniadol.’

Y Dyniaethau - Rhifedd

'Mae Maes Dysgu a Phrofiad y Dyniaethau yn cynnig cyd-destunau dilys ar gyfer cymhwyso mathemateg a sgiliau rhifedd. Mae ymholiadau yn y dyniaethau yn defnyddio ystod o ddata ansoddol a meintiol. Yn aml byddant hefyd yn cynnwys casgliad o ddata craidd gan ddefnyddio dulliau samplu, a chynrychioliad a dadansoddiad data ac ystadegau mewn amrywiaeth o ffurfiau. Cynigir cyfleoedd i ddysgwyr drefnu a dosbarthu data ac adnabod tueddiadau, patrymau ac anomaleddau. Mae cefnogi entrepreneuriaeth, cymhareb a graddfa, cyllid, talgrynnu a threfnu hefyd yn berthnasol.'

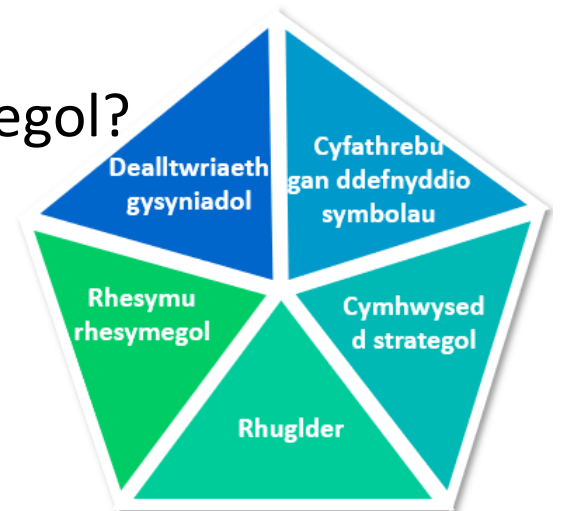
- Datblygu sgiliau rhifedd mewn cyd-destunau byd go iawn gan gynnwys casglu data rhifol, trwy ddulliau ymchwil cynradd ac eilaidd.
- Dadansoddi a chynrychioli data mewn amrywiol ffyrdd.
- Cefnogi datblygiad rhifedd drwy roi cyfarwyddiadau cyfeiriadol manwl gywir wrth ddarllen map neu ddatblygu eu mapiau a'u llwybrau eu hunain.
- Ymwneud â chysyniadau megis ymwybyddiaeth gronolegol a graddfa.

Ystyriaethau Allweddol Cyffredinol

- A yw disgyblion yn defnyddio sgiliau rhifedd ar lefel briodol?
- A oes lefel addas o her?
- A oes pwrpas clir i dasgau sy'n ymwneud â Rhifedd?
- A yw tasgau sy'n ymwneud â Rhifedd yn cefnogi ac yn cyfoethogi'r dysgu yn y pwnc?
- A yw sgiliau Rhifedd yn cael eu datblygu dros amser?
  - A yw athrawon yn cynllunio cyfleoedd i ddisgyblion gymhwyso a gwella'u sgiliau mewn Rhifedd?
- A yw tasgau yn rhy ragnodol (*prescriptive*)?
- A yw athrawon yn gwneud defnydd cywir o derminoleg fathemategol?
- A yw disgyblion yn cael cyfleoedd i feddwl drostynt eu hunain?
  - H.y. Egluro eu meddwl a chyfiawnhau penderfyniadau
  - Datblygu sgiliau rhesymu a datrys problemau
- A oes unrhyw gyfleoedd wedi'u colli?

Fframweithiau

- Fframweithiau ar-lein: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/fframweithiau-sgiliau-trawsgwricwlaidd/fframwaith-llythrennedd-a-rhifedd/>
- Fframweithiau y gellir eu lawrlwytho: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/fframweithiau-sgiliau-trawsgwricwlaidd/>